

Bruksela, dnia 11.10.2018 r.
COM(2018) 686 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Roczny program prac Unii w zakresie normalizacji europejskiej na 2019 r.

{SWD(2018) 434 final}

1. Wprowadzenie

Normy są instrumentami niezbędnymi do prawidłowego funkcjonowania jednolitego rynku. Przyczyniają się one do wyższego wzrostu gospodarczego dzięki zniesieniu barier uniemożliwiających pojawienie się na rynkach innowacyjnych i konkurencyjnych produktów oraz usług, a także dzięki rozszerzeniu handlu na nowe rynki. Dzięki normom poprawia się kompatybilność, jakość i wydajność produktów oraz usług, ponieważ zapewniają one producentom stabilną podstawę do inwestowania w nowe technologie i cyfryzację procesów. Ponadto normy umożliwiają producentom zarządzanie procesem przejścia na niskoemisyjne źródła energii, angażowanie się w globalne łańcuchy wartości i wzbogacanie produktów o komponenty usług.

Kluczem do maksymalizacji pozytywnego wpływu normalizacji jest rozwój synergii w ramach europejskiego systemu normalizacji, z uwzględnieniem także międzynarodowego wymiaru normalizacji. Synergie takie muszą obejmować MŚP i przedsiębiorstwa typu start-up, co przyczyni się do wzmocnienia innowacji i technologii w obrębie rynku wewnętrznego.

Komisja dąży do osiągnięcia swojego nadrzędnego celu, jakim jest inteligentny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, za pomocą działań określonych w rocznych programach prac. Normy europejskie odgrywają istotną rolę we wspieraniu wielu z tych działań, ponieważ ułatwiają wdrożenie odpowiednich przepisów prawnych, oferując domniemanie zgodności z ich zasadniczymi wymogami. Ponadto normy zapewniają interoperacyjność między wieloma sektorami, takimi jak sektor technologii informacyjno-komunikacyjnych, umożliwiając rozwój nowych technologii, zastosowań i usług oraz przyczyniając się do stymulowania wzrostu gospodarczego i konkurencyjności w Europie.

Poza zharmonizowanymi normami, które są opracowywane na formalny wniosek Komisji w celu wsparcia aktu ustawodawczego, istnieje również cały zestaw norm europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych opracowywanych przez europejskie organizacje normalizacyjne¹. Mimo że normy te nie mogą być opracowywane na formalny wniosek, są one konieczne, aby wspierać realizację polityki Komisji. W niniejszym rocznym programie prac Unii w zakresie normalizacji europejskiej na 2019 r. określono niektóre z głównych obszarów polityki istotnych z tego punktu widzenia: energia, gospodarka o obiegu zamkniętym, obrona, bezpieczeństwo, rynek wewnętrzny, jednolity rynek cyfrowy. Określono również strategiczne priorytety normalizacji europejskiej wspierające zarówno prawodawstwo, jak i politykę UE. Te strategiczne priorytety przedstawiono w szerszym kontekście międzynarodowej współpracy w dziedzinie normalizacji.

Europejski system normalizacji opiera się na unikalnym systemie uprzywilejowanego partnerstwa publiczno-prywatnego między Komisją a europejskimi organizacjami

¹ CEN – Europejski Komitet Normalizacyjny; CENELEC – Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki i ETSI – Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych.

normalizacyjnymi, odzwierciedlającym przepisy rozporządzenia (UE) nr 1025/2012². W rocznym programie prac Unii w zakresie normalizacji europejskiej na 2019 r. określono kluczowe kierunki rozwoju tego partnerstwa w przyszłości, z uwzględnieniem istotnej zasady angażowania szerokiego grona podmiotów.

Od czasu przyjęcia komunikatu „Normy europejskie dla XXI wieku”³ Komisja ściśle współpracuje ze swoimi partnerami z branży przemysłowej, organami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i środowiskiem akademickim na rzecz wdrożenia inicjatyw zaproponowanych we wspomnianym komunikacie, w tym wzmocnienia dialogu ze współprawodawcami unijnymi oraz rozwoju wspólnej inicjatywy dotyczącej normalizacji⁴. Prace w ramach wspólnej inicjatywy dotyczącej normalizacji zostaną zakończone w 2019 r., natomiast w rocznym programie prac Unii w zakresie normalizacji europejskiej zaproponowano obszary, na których należy się skupić w ostatnim roku realizacji.

Niniejszy program prac przygotowano przy nieocenionym wkładzie uzyskanym w trakcie dialogu międzyinstytucjonalnego zorganizowanego w czerwcu 2018 r., w którym uczestniczyli przedstawiciele wysokiego szczebla reprezentujący społeczność normalizacyjną, przemysł, Komisję, Parlament Europejski, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, Komitet Regionów oraz inne strony zainteresowane normalizacją europejską.

Wydarzenie to było okazją do wymiany pomysłów na temat kwestii strategicznych, do przekazania informacji zwrotnej dotyczącej inicjatyw normalizacyjnych Komisji oraz do otwartej dyskusji w sprawie przyszłych priorytetów politycznych i sposobów wzmocnienia europejskiego systemu normalizacji. Rozmowy obejmowały szereg tematów, takich jak ogólne funkcjonowanie systemu normalizacji, kwestie dotyczące procesu zarządzania tym systemem oraz ukierunkowanie unijnych priorytetów w zakresie normalizacji, także w szerszym kontekście międzynarodowym. Za szczególnie istotną kwestię uznano wkład europejskiego systemu edukacji we wspieranie nowych technologii i przygotowanie nowego pokolenia ekspertów. Również grupa ekspertów – wielostronna platforma ds. normalizacji ICT⁵ i kroczący plan działania dotyczący normalizacji ICT otrzymały wysokie oceny jako model wspólnego planowania i zaangażowania zainteresowanych stron.

Komisja bada możliwości kontynuowania tego formatu w przyszłości, wyciągając jednocześnie ważne wnioski z tego dialogu. Jego wyniki zostaną wykorzystane przy bieżącym określaniu priorytetów prac nad normalizacją i przyczynią się do wewnętrznych rozważań i działań przygotowawczych podjętych przed sporządzeniem sprawozdania

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej.

³ COM(2018) 358.

⁴ C(2016) 3211.

⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/european-multi-stakeholder-platform-ict-standardisation>

z wdrożenia rozporządzenia (UE) nr 1025/2012. Sprawozdanie to ma zostać przygotowane przez Komisję i przekazane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁶.

2. Strategiczne priorytety w zakresie normalizacji europejskiej na rzecz prawodawstwa i polityki Unii⁷

2.1. Działania na rzecz strategii jednolitego rynku cyfrowego

Dostępność norm i specyfikacji technicznych ICT, w szczególności uwzględniających interoperacyjność produktów, usług i urządzeń, ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia wszystkich korzyści, jakie może przynieść jednolity rynek cyfrowy. Komisja, we współpracy z europejskimi i międzynarodowymi organizacjami normalizacyjnymi oraz z innymi forami i konsorcjami, a także z zainteresowanymi stronami reprezentującymi przemysł i społeczność, poczyniła postępy we wszystkich priorytetowych obszarach i dziedzinach określonych w komunikacie w sprawie priorytetów w normalizacji ICT na jednolitym rynku cyfrowym⁸, jak przedstawiono w komunikacie dotyczącym wdrażania unijnej polityki normalizacji oraz wkładu norm europejskich w strategię polityczne UE⁹.

Cyfryzacja jest odpowiedzią poszczególnych gałęzi przemysłu na potrzebę zwiększenia wydajności, ale także na oczekiwania ich klientów i dostawców. Dlatego ważne jest, aby w opracowywaniu norm ICT zaangażowani byli nie tylko dostawcy, ale również beneficjenci, w tym grupy społeczne szczególnie wrażliwe i grupy mniejszościowe, takie jak osoby z niepełnosprawnościami. Kwestie normalizacji wymagają również działań na szczeblu UE w celu należytego uwzględnienia odpowiednich przepisów prawnych, takich jak unijne przepisy dotyczące ochrony danych.

W aktualizowanym co roku krocącym planie działań dotyczącym normalizacji ICT Komisja określa potrzeby w zakresie normalizacji na rzecz polityki UE. W opublikowanej w 2018 r. wersji krocącego planu działań dotyczącego normalizacji ICT¹⁰ określono 170 działań skupionych wokół czterech obszarów tematycznych: kluczowe technologie prorozwojowe, wyzwania społeczne, innowacje na rzecz jednolitego rynku i zrównoważony wzrost gospodarczy.

Stworzenie odpowiednich warunków do prężnego rozwoju sieci i usług cyfrowych jest jednym z trzech filarów strategii jednolitego rynku cyfrowego. W 2019 r. normalizacja przyczyni się do wsparcia tej strategii dzięki skupieniu się na internecie rzeczy, dużych zbiorach danych, łańcuchu bloków, współpracujących inteligentnych systemach transportowych i autonomicznym prowadzeniu pojazdów, e-zdrowiu, inteligentnych miastach, dostępności, administracji elektronicznej oraz sztucznej inteligencji. Harmonizacja w odniesieniu do widma 5G oraz dostępność światowych norm 5G do końca 2019 r., jak

⁶ Zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 24 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012.

⁷ Zob. działania określone w dokumencie roboczym służb Komisji załączonym do niniejszego komunikatu.

⁸ COM(2016) 176.

⁹ COM(2018) 26 i SWD(2018) 15.

¹⁰ http://ec.europa.eu/growth/industry/policy/ict-standardisation_en#rolling_plan_ict_standardisation

przewidziano w planie działania dotyczącym 5G, wpłyną na pobudzenie inwestycji w sieci i zastosowania 5G.

Wymogi cyberbezpieczeństwa powinny zapewniać równoległą ochronę przed cyberatakami na oprogramowanie i sprzęt komputerowy kontrolujące procesy, systemy i wyposażenie. We wniosku z 2017 r. dotyczącym rozporządzenia „akt ws. bezpieczeństwa cybernetycznego”¹¹ Komisja zaproponowała utworzenie unijnych ram certyfikacji bezpieczeństwa produktów i usług ICT. Systemy certyfikacji będą wykorzystywać normy i specyfikacje techniczne zarówno do wyrażania, jak i oceniania zgodności z określonymi wymogami cyberbezpieczeństwa.

Technologia łańcucha bloków wspiera bezpieczne i łatwe do kontrolowania przechowywanie danych oraz pozwala zmniejszyć koszty transakcji, zapewniając wysoki poziom identyfikowalności i bezpieczeństwa transakcji gospodarczych dokonywanych w internecie. Ponieważ system obejmuje sieci publiczne i prywatne, konieczna jest normalizacja w celu zapewnienia interoperacyjności pomiędzy różnymi konfiguracjami technologii łańcucha bloków. W dniu 1 lutego 2018 r. Komisja uruchomiła Unijne Obserwatorium i Forum ds. Łańcucha Bloków, a działająca w jego ramach Grupa Robocza ds. Polityki i Warunków Ramowych Łańcucha Bloków zajmie się m.in. kwestiami rozwoju technologii i ekosystemów, takimi jak interoperacyjność, w przypadku których źródłem rozwiązań może być normalizacja. Grupa robocza określi również wszelkie potrzeby w zakresie normalizacji łańcucha bloków na poziomie UE¹².

Sztuczna inteligencja (SI) ma znaczący wpływ na gospodarkę oraz społeczeństwo i pod wieloma względami wywiera wpływ na nasze życie codzienne. Konieczne jest przygotowanie produktów i usług AI do wprowadzenia na rynek oraz zapewnienie zgodności z normami bezpieczeństwa¹³. Europejski sojusz na rzecz SI będzie europejską platformą referencyjną dla rozważań i debaty na temat sztucznej inteligencji. Komisja powołuje grupę ekspertów wysokiego szczebla, która będzie pełnić rolę grupy sterującej ds. prac europejskiego sojuszu na rzecz SI i będzie pomagać w rozpoznawaniu potrzeb w zakresie normalizacji.

2.2. Działania na rzecz unii energetycznej i działania w dziedzinie klimatu

Cele w zakresie redukcji emisji dwutlenku węgla dla wszystkich typów pojazdów zakładają zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych pochodzących z sektora transportowego, zapewnienie konkurencyjności sektora oraz doprowadzenie do oszczędności paliwa wśród

¹¹ COM(2017) 477.

¹² Komisja jest bezpośrednio zaangażowana w normalizację dzięki współpracy z działającym przy Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej Komitetem Technicznym nr 307 ds. Łańcucha Bloków i Technologii Rozproszonego Rejestru. Współpracuje również z działającą przy Europejskim Komitecie Normalizacyjnym Grupą Dyskusyjną ds. Łańcucha Bloków i Technologii Rozproszonego Rejestru, której pierwotne zadanie polega na opracowaniu unijnej białej księgi w sprawie normalizacji łańcucha bloków. Komisja określi również wszelkie potrzeby w zakresie normalizacji łańcucha bloków na poziomie UE.

¹³ Aby zapoznać się ze szczegółowymi informacjami, zob. COM(2018) 237.

konsumentów. Cele te mogą również poprawić jakość powietrza w naszych miastach i przynieść korzyści dla środowiska. W ich kontekście wyzwaniem dla przemysłu motoryzacyjnego stanowi poszukiwanie sposobów na ograniczenie zapotrzebowania na paliwo. Komisja określiła swoje cele¹⁴, przy czym celem w zakresie normalizacji jest opracowanie norm, które ułatwią przemysłowi ograniczenie emisji dwutlenku węgla dzięki pobudzaniu innowacji i poprawie wydajności pojazdów (np. w zakresie charakterystyki aerodynamicznej).

W ramach trzeciego pakietu na rzecz mobilności¹⁵ proponowane rozporządzenie UE w sprawie etykietowania opon¹⁶ ma na celu zwiększenie efektywności paliwowej i bezpieczeństwa oraz zmniejszenie poziomu hałasu dzięki zapewnieniu konsumentom lepszych informacji dotyczących tych aspektów przy zakupie opon. Normy mogłyby na przykład wspomagać rozwój zharmonizowanych badań właściwości użytkowych, takich jak badania na oblodzonej nawierzchni. Informacje o takich badaniach byłyby zamieszczane na etykiecie, dając konsumentom pełniejszy obraz osiągnięć opon w warunkach zimowych. Proponowane rozporządzenie toruje również drogę do ewentualnego uwzględnienia na etykiecie informacji na temat ścierania opon. Ścieranie opon zidentyfikowano jako główne źródło zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku, nie opracowano jednak żadnej metody badawczej uzasadniającej taki środek z zakresu polityki.

Ponadto normy mogą wspomagać ekologizację sektora żeglugi dzięki wykorzystaniu paliw alternatywnych (takich jak LNG uzyskiwany z kopalin, biomasy lub za pomocą technologii „power-to-gas”, energia elektryczna, wodór) do zastosowań w transporcie wodnym.

Komisja rozszerza wymogi dotyczące ekoprojektu na nowe kategorie produktów: pompy, miejscowe ogrzewacze pomieszczeń, miejscowe ogrzewacze pomieszczeń na paliwo stałe, produkty do ogrzewania powietrznego, produkty chłodzące, wysokotemperaturowe agregaty chłodnicze, klimakonwektory wentylatorowe oraz baterie. W nadchodzących latach normalizacja powinna zaowocować opracowaniem specyfikacji technicznych niezbędnych do wdrożenia tych nowych wymogów.

2.3. Kroki na rzecz planu działania UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym

Bezpieczniejszy ruch drogowy, pojazdy emitujące mniejszą ilość zanieczyszczeń i bardziej zaawansowane rozwiązania technologiczne wspierają konkurencyjność przemysłu UE, przynosząc jednocześnie wyraźne korzyści mieszkańcom. Komisja określiła strategiczny plan działania¹⁷ na rzecz rozwoju i produkcji baterii w Europie w oparciu o prace europejskiego sojuszu na rzecz baterii¹⁸. W szczególności plan przewiduje działania w zakresie normalizacji

¹⁴ COM(2018) 284.

¹⁵ https://ec.europa.eu/transport/modes/road/news/2018-05-17-europe-on-the-move-3_pl

¹⁶ COM(2018) 296.

¹⁷ Załącznik 2 do dokumentu COM(2018) 293.

¹⁸ Europejski sojusz na rzecz baterii został utworzony w październiku 2017 r. przez wiceprzewodniczącego Šefčoviča:

polegające na zbadaniu możliwości opracowania znormalizowanego unijnego systemu oceny cyklu życia baterii. Ponadto można by rozważyć rolę ekoprojektu w przedstawianiu wymogów dotyczących zrównoważonej charakterystyki oraz projektowania i użytkowania baterii. W tym kontekście zbadana zostanie potencjalna rola europejskich norm umożliwiających bezpieczną i zrównoważoną produkcję, a także (ponowne) wykorzystanie i recykling baterii.

Jeśli chodzi o tworzywa sztuczne, jedną z przyczyn niewielkiego wykorzystania tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu są zastrzeżenia wielu marek i producentów, którzy obawiają się, że takie tworzywa sztuczne nie zaspokoją ich potrzeb w zakresie regularnych dostaw dużych ilości materiału o stałych cechach jakościowych. Z tego względu opracowanie norm jakości dla sortowanych odpadów z tworzyw sztucznych oraz tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu mogłoby umożliwić ściślejsze powiązanie działań związanych z recyklingiem z łańcuchem wartości tworzyw sztucznych. Na podstawie ustalonych potrzeb w zakresie normalizacji¹⁹ Komisja zaproponuje opracowanie norm dotyczących kwestii proceduralnych i infrastrukturalnych związanych z recyklingiem. Ponadto w Europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym wskazano na potrzebę opracowania metod szacowania ilości mikrodrobin plastiku uwalnianych między innymi z tkanin. W 2019 r. zadaniem organów normalizacyjnych będzie dokonanie przeglądu i ewentualne opracowanie metod badawczych zadeklarowanych w porozumieniu międzybranżowym²⁰ w celu oceny uwalniania mikrodrobin plastiku do środowiska wodnego w trakcie prania tkanin syntetycznych.

W niedawno przedstawionym wniosku dotyczącym dyrektywy w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko²¹ Komisja zawarła propozycję wprowadzenia wymogu określającego, że pojemniki na napoje mogą być wprowadzane do obrotu tylko wtedy, gdy ich pokrywki lub wieczka są przymocowane do tych opakowań, ponieważ pokrywki i wieczka należą do najczęściej identyfikowanych elementów. W celu zapewnienia dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego po wejściu w życie wspomnianej dyrektywy Komisja uwzględniła również we wniosku opracowanie zharmonizowanej metody, co zostało uznane za kluczową kwestię przez Radę i Parlament Europejski.

2.4. Działania na rzecz wsparcia pogłębionego i bardziej sprawiedliwego rynku wewnętrznego opartego na wzmocnionej bazie przemysłowej

Istotnym warunkiem istnienia pogłębionego i bardziej sprawiedliwego rynku wewnętrznego jest normalizacja. Opracowanie kluczowych norm technicznych jest niezwykle istotne dla

https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-battery-alliance_en

¹⁹ Wyniki „działań przygotowawczych i pomocniczych w zakresie zrównoważonych chemikaliów” prowadzonych obecnie w ramach umowy

o udzielenie dotacji CEN/000/2017-05 „Zrównoważone chemikalia”.

²⁰ Umowa została podpisana przez pięć stowarzyszeń branżowych: AISE, CIRFS, EOG, EURATEX i FESI.

²¹ COM(2018) 340.

zapewnienia interoperacyjności różnych systemów i może w znacznym stopniu ułatwić wdrażanie innowacyjnych rozwiązań. W niedawno przyjętym pakiecie na rzecz mobilności, którego celem jest pomoc sektorowi transportowemu w konkurencyjnym i sprawiedliwym społecznie przejściu na czystą energię i cyfryzacji, określono szereg inicjatyw. Na przykład tworzenie zintegrowanych konwojów pojazdów (ang. *vehicle platooning*) umożliwia bezpieczne poruszanie się grupy pojazdów autonomicznych dzięki zastosowaniu inteligentnych systemów sterowania, które są zautomatyzowane i interkomunikacyjne. W takim przypadku pierwszy pojazd kontroluje prędkość i kierunek jazdy pozostałych pojazdów, co stanowi obiecującą technologię, dzięki której nasze drogi stają się bezpieczniejsze, a transport bardziej wydajny. Normalizacja powinna wspomagać wdrożenie proponowanego rozporządzenia UE²² dzięki zapewnieniu specyfikacji technicznych, które spełnią potrzeby systemu w zakresie wzajemnych połączeń i interoperacyjności. Jednocześnie Komisja będzie pracować nad rozwiązaniem²³ kwestii związanych z widmem radiowym w celu usprawnienia technologii dostępu radiowego na potrzeby mobilności pojazdów połączonych i zautomatyzowanych w paśmie 5,9 GHz.

Aby zapewnić bezpieczne warunki jazdy na terytorium UE, konieczne jest ujednolicenie w zakresie projektowania, budowy i zarządzania infrastrukturą drogową. Normy mogłyby sprzyjać harmonizacji i wymianie wiedzy między państwami członkowskimi na temat przestrzeganych procedur i wymogów.

Ponadto w celu poprawy bezpieczeństwa, zniesienia barier technicznych oraz szybkiego wdrożenia innowacji dalsze działania będą nadal ukierunkowane na opracowanie nowych technicznych specyfikacji interoperacyjności podsystemów „Infrastruktura” oraz „Tabor” w systemie kolei.

Zakończenie budowy sieci bazowej i korytarzy transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) zwiększy możliwości transportowe na rynku wewnętrznym bez zwiększania emisji dwutlenku węgla. Normalizacja mogłaby wspierać rozwiązania zapewniające interoperacyjność i komunikację między systemami elektronicznymi sieci.

Elektroniczne informacje dotyczące transportu towarowego sprawią w połączeniu z fakturowaniem elektronicznym, że sektor logistyki będzie bardziej efektywny. W zakresie elektronicznych informacji dotyczących transportu towarowego normy powinny ułatwić wypracowanie jednolitego podejścia do uznawania dokumentów elektronicznych.

Komisja zwróci się również z wnioskiem o aktualizację norm niezbędnych do kontroli i badania towarów niebezpiecznych przewożonych przez terytorium państw członkowskich.

²² COM(2018) 286.

²³ Aby zapoznać się ze szczegółowymi informacjami, zob. dokument COM(2018) 283.

2.5. Kroki na rzecz europejskiego planu działania w sektorze obrony

Fragmentacja i niedostateczna współpraca przemysłowa wpływają negatywnie na europejski rynek wyposażenia obronnego. Dlatego też jednym z trzech środków zapowiedzianych w planie działań w sektorze obrony²⁴ jest zapewnienie otwartego i konkurencyjnego jednolitego rynku UE w dziedzinie wyposażenia obronnego. Normalizacja europejska ma udokumentowane osiągnięcia we wspieraniu otwartości i konkurencji na rynku wewnętrznym. Komisja zaproponowała Europejskiej Agencji Obrony rozpoczęcie opracowywania planu działania na rzecz normalizacji w dziedzinie obrony we współpracy z europejskimi organizacjami normalizacyjnymi.

2.6. Działania na rzecz Strategii kosmicznej dla Europy

Wdrożenie systemu Galileo ma zostać zakończone do 2020 r., równoległe z fazą eksploatacji (rozpoczętą w 2017 r.). Oznacza to, że do tego czasu segment przestrzeni kosmicznej zostanie w pełni wdrożony, a wszystkie usługi zostaną uznane za w pełni działające. Komisja zaproponowała Agencji Europejskiego GNSS rozpoczęcie opracowywania planu działania na rzecz normalizacji w tej dziedzinie we współpracy z europejskimi organizacjami normalizacyjnymi.

2.7. Działania na rzecz Europejskiej agendy bezpieczeństwa

Aby sprostać nowym zagrożeniom bezpieczeństwa, UE finansuje działalność badawczą mającą na celu rozwój technologii bezpieczeństwa na poziomie europejskim. Baza przemysłowa UE w zakresie bezpieczeństwa ma silną pozycję umożliwiającą dostarczanie potrzebnych rozwiązań. Przemysł ten musi jednak przezwyciężyć rozdrobnienie, aby zapewnić powszechne wykorzystanie wyników badań finansowanych przez UE. Normy mogłyby zniwelować ten problem. Mogą one przynieść korzyści skali i zmniejszyć asymetrię informacji między stroną podaży a stroną popytu w przypadku transakcji transgranicznych.

3. Współpraca międzynarodowa

Wspieranie konkurencyjnej pozycji przemysłu UE w globalnym łańcuchu wartości oraz wzmacnianie jego obecności na rynkach międzynarodowych to kluczowe warunki umożliwiające tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy w Europie, zwłaszcza w świetle zmieniającej się dynamiki międzynarodowej polityki handlowej²⁵.

Cele te można osiągnąć przede wszystkim dzięki dążeniu do jak największej spójności między normami międzynarodowymi a normami europejskimi oraz dzięki wspieraniu powszechnego stosowania norm europejskich lub międzynarodowych poza terytorium UE.

²⁴ COM(2016) 950.

²⁵ Konsekwencje zmieniającej się dynamiki międzynarodowej dla zaangażowania politycznego Komisji (np. polityki przemysłowej) znalazły się wśród tematów omawianych w czerwcu 2018 r. w ramach międzyinstytucjonalnego dialogu w sprawie normalizacji.

W 2019 r. Komisja będzie nadal pogłębiać dialog merytoryczny z międzynarodowymi jednostkami normalizacyjnymi i kontynuować udział w odpowiednich forach międzynarodowych²⁶. Komisja będzie również utrzymywać relacje z międzynarodowymi organizacjami normalizacyjnymi, np. ISO/IEC/JTC1/ITU-T, a w stosownych przypadkach także śledzić wyniki działań komitetów technicznych.

Komisja będzie również wspierać normalizację europejską i uczestniczyć w pracach nad rozdziałami dotyczącymi barier technicznych w handlu przy negocjowaniu, opracowywaniu i wdrażaniu różnych działań w ramach polityki międzynarodowej, takich jak umowy o wolnym handlu²⁷, układ o stowarzyszeniu UE-Ukraina²⁸, Partnerstwo Wschodnie²⁹, odnowione partnerstwo UE-Afryka³⁰ oraz proces umocnienia więzów między Europą i Azją³¹.

Komisja nawiąże dialog ze Stanami Zjednoczonymi w sprawie normalizacji w celu ułatwienia handlu, ograniczenia przeszkód biurokratycznych i zmniejszenia kosztów³².

Komisja zapewni także ciągłość projektów eksponujących kwestie normalizacyjne, takich jak obecne programy dotyczące oddelegowanych ekspertów ds. normalizacji europejskiej w Chinach i Indiach oraz internetowa platforma normalizacyjna utworzona we współpracy z Chinami³³, a także projekty dotyczące międzynarodowej współpracy w zakresie normalizacji ICT³⁴. Ogólnym celem takich działań jest przedstawienie europejskiego systemu normalizacji jako atrakcyjnej alternatywy dla innych regionalnych lub krajowych struktur normalizacyjnych, dostarczenie informacji istotnych dla normalizacji oraz ułatwienie obustronnej współpracy w kwestiach normalizacji.

Działania te będą ponadto wspierać europejskie przedsiębiorstwa mające trudności w dostępie do rynków spoza UE ze względu na kwestie normalizacji. Komisja planuje przedłużenie obecnego projektu w Indiach z połowy 2019 r. do 2022 r. Komisja będzie wspierać organizację spotkań w Europie w ramach projektu 3GPP (*3rd Generation Partnership Project*) w celu ułatwienia aktywnego udziału szerokiego grona europejskich delegatów, począwszy od kluczowych przedstawicieli przemysłu, w tym również przedstawicieli małych i średnich przedsiębiorstw, poprzez środowiska akademickie, aż po instytucje badawcze.

²⁶ Takich jak Światowa Organizacja Handlu i komitety Organizacji Narodów Zjednoczonych.

²⁷ <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>

²⁸ Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3–2137.

²⁹ Partnerstwo Wschodnie (PW) jest wspólną inicjatywą UE, państw członkowskich i sześciu wschodnioeuropejskich krajów partnerskich: Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdawii oraz Ukrainy.

³⁰ COM(2017) 763 final.

³¹ JOIN(2018) 31.

³² http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-4687_pl.htm

³³ <https://webgate.ec.europa.eu/cesip/>

³⁴ www.indico-ictstandards.eu; www.standict.eu

4. Partnerstwo publiczno-prywatne

4.1. Zarządzanie

Terminowe zapewnianie norm wysokiej jakości wymaga stałej współpracy i budowania zaufania między obiema stronami partnerstwa publiczno-prywatnego na rzecz normalizacji europejskiej.

W szczególności jakość zharmonizowanych norm, które zapewniają domniemanie zgodności, wymaga szczególnej uwagi obu stron. Rodzaj normy musi być zgodny z najnowszym orzecznictwem w tym zakresie, rozporządzeniem w sprawie normalizacji europejskiej oraz spełniać wymogi określone w przepisach sektorowych, które obejmuje. W nawiązaniu do najnowszego orzecznictwa Komisja będzie kontynuować ocenę swoich procedur i dzielić się nimi z zainteresowanymi stronami w ramach wspólnej inicjatywy dotyczącej normalizacji rozpoczętej w 2016 r. oraz w ramach planu działania w sprawie odnoszenia się do zharmonizowanych norm, który został uzgodniony między Komisją a europejskimi organizacjami normalizacyjnymi w 2017 r.³⁵. Europejskie organizacje normalizacyjne wzywa się do potraktowania w sposób priorytetowy opracowania zharmonizowanych norm nieposiadających odniesień w celu zapewnienia wysokich norm jakości wymaganych przez rynek i prawodawcę, a także w celu zapewnienia terminowego nadania numeru odniesienia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Aby wdrożyć plan działania, w 2019 r. Komisja skoncentruje się na dalszej konsolidacji nowego systemu konsultantów ds. zharmonizowanych norm, który został wdrożony w 2018 r. System został stworzony w celu weryfikacji i oceny jakości projektów harmonizacji norm oraz ich zgodności z odpowiednimi przepisami i politykami Unii.

Komisja będzie nadal wspierać proces zarządzania dzięki prowadzeniu regularnych dialogów strukturalnych z europejskimi organizacjami normalizacyjnymi. Dzięki temu uzyskano użyteczną strukturę na potrzeby wczesnego usuwania przeszkód i skutecznej realizacji uzgodnionych działań.

4.2. Angażowanie szerokiego grona podmiotów

Komisja ponownie wzywa europejskie organizacje normalizacyjne, krajowe jednostki normalizacyjne³⁶ oraz organizacje, o których mowa w załączniku III (SBS, ANEC, ETUC i ECOS)³⁷, do dalszych starań na rzecz zapewnienia udziału zainteresowanych stron i do zwiększenia intensywności współpracy, w razie potrzeby dzięki dostosowaniu ich reguł i procedur wewnętrznych.

³⁵ W odniesieniu do planu działania zob. dokument SWD(2018) 15.

³⁶ Krajowe jednostki normalizacyjne w rozumieniu art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012.

³⁷ [Standardy dla małych przedsiębiorstw \(Small Business Standards\)](#), [ANEC – głos europejskich konsumentów w sprawie normalizacji](#), [ETUC – Europejska Konfederacja Związków Zawodowych](#) oraz [ECOS – Europejska Obywatelska Organizacja Normalizacyjna ds. Środowiska](#).

Komisja zamierza wykazać pozytywny wpływ angażowania szerokiego grona podmiotów na jakość normalizacji europejskiej i jej zdolność do osiągnięcia najnowocześniejszych wyników, które mogą zwiększyć konkurencyjność przedsiębiorstw przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeb małych przedsiębiorstw i społeczeństwa obywatelskiego. Komisja zwróci się zatem do organizacji SBS, reprezentującej małe przedsiębiorstwa w normalizacji europejskiej, o przedstawienie konkretnych przykładów pokazujących, w jaki sposób udział MŚP w normalizacji tworzy wartość dodaną dzięki zwiększaniu konkurencyjności. Podobnie organizacje reprezentujące interesy związane z ochroną środowiska oraz interesy konsumentów i pracowników w dziedzinie normalizacji (ANEC, ETUC i ECOS) powinny przedstawić przykłady ilustrujące, w jaki sposób ich zaangażowanie w normalizację przynosi korzyści całemu społeczeństwu. Takie przykłady mogą pomóc wyznaczyć wzorce i najlepsze praktyki, które mogą zostać przyjęte przez inne organizacje.

Ponadto wskazane byłoby, gdyby organizacje, o których mowa w załączniku III, wzmocniły i uwydatniły związki, jakie istnieją między nimi a ich okręgami wyborczymi w poszczególnych państwach członkowskich. Ważne jest, aby ich przedstawiciele krajowi dostrzegli korzyści płynące z zaangażowania organizacji, o których mowa w załączniku III, w działania na rzecz normalizacji europejskiej oraz aby zwiększyli legitymację tych organizacji.

Europejskie organizacje normalizacyjne powinny również zgłaszać przypadki, w których udział niedostatecznie reprezentowanych zainteresowanych stron, w szczególności organizacji, o których mowa w załączniku III, przyniósł korzyści dla europejskiego systemu normalizacji i sposobu jego funkcjonowania.

Komisja będzie nadal zajmować się angażowaniem szerokiego grona podmiotów i powiązanymi wyzwaniami w ramach dwustronnego dialogu z Międzynarodową Organizacją Normalizacyjną (ISO) i Międzynarodową Komisją Elektrotechniczną.

4.3. Ocena rozporządzenia

Art. 24 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 w sprawie normalizacji europejskiej stanowi, że do dnia 31 grudnia 2015 r., a następnie co pięć lat, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania rozporządzenia.

W tym kontekście Komisja rozpocznie w 2019 r. niezależny przegląd europejskiego systemu normalizacji w celu oceny jego skuteczności. Niezależny przegląd będzie opierać się na wynikach wspólnej inicjatywy dotyczącej normalizacji i ewentualnie na wynikach badania dotyczącego wpływu normalizacji.

4.4. Finansowanie normalizacji europejskiej

Obecne ramowe umowy o partnerstwie z CEN, CENELEC i ETSI, które zapewniają ramy prawne dla unijnego finansowania normalizacji europejskiej, wygasną w grudniu 2020 r. Aby ograniczyć czynności administracyjne w europejskich organizacjach normalizacyjnych i umożliwić wszystkim krajowym jednostkom normalizacyjnym udział w opracowywaniu norm, Komisja oceni potencjalne nowe środki mające na celu uproszczenie finansowania normalizacji europejskiej dzięki rozszerzeniu stosowania płatności ryczałtowych na wszystkie formy dotacji. W celu obliczenia skali kosztów jednostkowych i płatności ryczałtowych Komisja zwróci się do europejskich organizacji normalizacyjnych o przedstawienie stosowanych przez nie metod, statystyk i świadectw audytu.

Ponadto, mając na uwadze kolejne ramowe umowy o partnerstwie, które będą zgodne z harmonogramem kolejnych wieloletnich ram finansowych (WRF na lata 2021–2027), Komisja zbada wraz z europejskimi organizacjami normalizacyjnymi i organizacjami, o których mowa w załączniku III, w jaki sposób najlepiej określić zaktualizowane kluczowe wskaźniki efektywności i ich realizację w odniesieniu do odpowiadających im działań. Negocjacje w sprawie kolejnych ramowych umów o partnerstwie rozpoczną się w 2019 r.

5. Realizacja wspólnej inicjatywy dotyczącej normalizacji

Wspólna inicjatywa dotycząca normalizacji funkcjonuje w oparciu o wspólną wizję normalizacji, która opiera się na wspólnie uzgodnionych zasadniczych założeniach. Od czasu jej podpisania w czerwcu 2016 r. inicjatywa ta jest realizowana przez zainteresowane strony i wspierana przez Komisję, a jej zakończenie planowane jest zasadniczo na 2019 r. W tym celu Komisja przeanalizuje przedstawione wyniki. Dzieli się one na trzy kategorie:

1. świadomość istnienia systemu normalizacji europejskiej, edukacja w tym zakresie i zrozumienie tego systemu;
2. koordynacja, współpraca, przejrzystość i angażowanie szerokiego grona podmiotów;
3. konkurencyjność i międzynarodowy wymiar.

5.1. Badanie gospodarczego i społecznego wpływu normalizacji

Normy odgrywają zasadniczą, choć czasami niedostrzeganą, rolę we wspieraniu wzrostu gospodarczego ze względu na zwiększanie produktywności, konkurencyjności i innowacji, a także dobrobytu społecznego. Z kolei wpływ norm na przedsiębiorstwa i ich łańcuchy dostaw jest mniej zrozumiały. To samo dotyczy sektora publicznego, którego przedstawiciele nie zawsze zdają sobie sprawę z wpływu stosowania norm w polityce publicznej i nie zawsze dysponują odpowiednią wiedzą na ten temat.

W związku z tym, w odpowiedzi na zaproszenie Rady i zgodnie ze wspólną inicjatywą dotyczącą normalizacji, Komisja przygotowuje badanie poświęcone wpływowi norm na gospodarkę i społeczeństwo w UE. Procedura przetargowa, będąca elementem

poprzedzającym rozpoczęcie badania, planowana jest na 2018 r., a studium wykonalności rozpoczęte w 2017 r. stanowi jej uzupełnienie.